

GREEK CHARACTER SET

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ
αβγγδεζζηδικλμννξξξοπρρςστυυφχψω
ϊϋούώϊάέήϊϋ

TYPESETTING IN GREEK

source: <http://www.booksinfo.gr/bookpublications/typography/greek/index.html>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Τυπογραφία εισήχθη στην Ελλάδα μόλις στις αρχές του 19ου αιώνα. Μέχρι τότε η παραγωγή του ελληνικού βιβλίου πραγματοποιείται εκτός ελλαδικού χώρου, στην Βενετία, στη Βιέννη ή στο Παρίσι. Το πρώτο ελληνικό βιβλίο τυπώθηκε στο Μιλάνο το 1476. Πρόκειται για τη «Γραμματική» ή «Επιτομή των οκτώ του λόγου μερών» του Κωνσταντίνου Λάσκαρη. Τους τυπογραφικούς χαρακτήρες, τα στοιχεία, τα χάραξε ο Δημήτριος Λαμιλάς, γνωστός ως Δημήτριος ο Κρής ή Δημήτριος ο Μεδιολανεύς.

Η Τυπογραφία ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1821

Στο Χάνδακα της Κρήτης (σημερινό Ηράκλειο) έγινε το 1486 η πρώτη απόπειρα δημιουργίας τυπογραφείου ελληνικής ιδιοκτησίας, που δεν στέφθηκε όμως από επιτυχία. Λίγο αργότερα, το 1509 ο Ζαχαρίας Καλλιέργης ιδρύει στη Βενετία το πρώτο ελληνικό τυπογραφείο. Ιστορικά όμως το πρώτο τυπογραφείο που ιδρύθηκε στην Ελλάδα είναι αυτό που εγκαταστάθηκε στη Χίο με τυπογραφικό υλικό που έστειλε από το Παρίσι ο περίφημος τυπογράφος Αμπρουάζ Φερμέν Ντιντό (Ambroise - Firmin Didot).

Από το τυπογραφείο αυτό εκδίδεται το 1821 η «Ελληνική Γραμματική», σε δημοτική γλώσσα, του δασκάλου Νεόφυτου Βάμβα. Το τυπογραφείο καταστράφηκε ολοσχερώς από τους Τούρκους το 1822 κατά τη διάρκεια της Καταστροφής της Χίου. Ένα χρόνο νωρίτερα στις 15 Αυγούστου 1821 είχε καταστραφεί από τους Τούρκους και το τυπογραφείο που είχε εγκαταστήσει στις Κυδωνίες της Μικράς Ασίας ο Κωνσταντίνος Ντόμβρας.

Το 1822 ο Didot δώρισε στην Ελλάδα νέο τυπογραφικό υλικό. Η επιθυμία του ήταν το νέο τυπογραφείο να εγκατασταθεί στην Αθήνα, η οποία όμως βρισκόταν ακόμα υπό τον τουρκικό ζυγό. Έτσι το νέο τυπογραφείο εγκαταστάθηκε στην Ύδρα, όπου το 1824 τυπώθηκε η εφημερίδα «Ο Φίλος του Νόμου». Στη συνέχεια μεταφέρθηκε στο Ναύπλιο. Το 1824 η Αθήνα αποκτά το πρώτο της τυπογραφείο, με υλικά που δώρισε η Επιτροπή των Φιλελλήνων του Λονδίνου, όπως και το Μεσολόγγι. Το τυπογραφείο όμως της Αθήνας έμελλε να καταστραφεί από τους Τούρκους κατά τη διάρκεια της Άλωσης της πόλης από τον Κιουταχά στις 27 Μαΐου του 1827. Επανιδρύθηκε, όμως, επτά χρόνια αργότερα, το 1834, από τον Ανδρέα Κορομηλά, που είχε μάθει την τέχνη της τυπογραφικής από τον ίδιο τον Didot.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα πρώτα ελληνικά στοιχεία σχεδιάστηκαν και χαράχθηκαν στην Ιταλία το 15ο αιώνα. Ο Άλντους Μανούτιους (Aldus Manutius) σχεδιάζει για το τυπογραφείο του χαρακτήρες που είχαν σαν πρότυπο το σύγχρονο τρόπο της ελληνικής γραφής. Δυστυχώς όμως η γραφή αυτή, καθόλου ιδανική, αποτελούνταν από πολλά συμπλέγματα και βραχυγραφίες και αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα για τη διάδοση και τη μελέτη της ελληνικής γλώσσας. Οι επιλογές του Manutius επέδρασαν στην εξέλιξη της ελληνικής τυπογραφίας και την επηρέασαν για δύο τουλάχιστον αιώνες. Ο Ζαχαρίας Καλλιέργης χάραξε στο τέλος του 15ου αιώνα στοιχεία πιο κομψά και πιο ευανάγνωστα από αυτά του Λαμιλά και του Manutius. Τα καλύτερα, όμως, ελληνικά στοιχεία τον 15ο αιώνα, θεωρούνται αυτά του Νικόλας Τζένσον (Nikolas Jensen).

Ο επόμενος που επιχειρήσει να χαράξει ελληνικούς χαρακτήρες είναι ο Κλοντ Γκαραμό (Claude Garamond 1480 - 1561) το 1545. Ο Garamont, που θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους χαρακτές - δημιουργούς τυπογραφικών στοιχείων της εποχής του, έχει χαράξει και τους φημισμένους λατινικούς